

Noi contribuții la cunoașterea crisomelidelor (Coleoptera, Chrysomelidae) din zona Tinca

LORENA COSMA ILIE

Abstract. The paper presents data about the fauna of leaf-beetles from Tinca area, after the collections performed during 2007-2012. 44 species belonging to 8 subfamilies were identified.

Keywords. Chrysomelidae, Tinca area, fauna.

Introducere

Cercetări privind fauna de crisomelide din zona Tinca au fost realizate anterior de A. L. Ilie (2003-2006). Această lucrare prezintă noi specii și aberante cromatice aparținând familiei Chrysomelidae, identificate în această zonă între 2007-2012.

Materiale și metode

Colectarea acestor insecte a fost realizată cu fileul entomologic prin metoda “cosire”, fiind completată cu colectări manuale și observații. Determinarea speciilor s-a realizat cu ajutorul determinantului lui Warchalowsky (2003).

Rezultate și discuții

În urma colectărilor efectuate în zona Tinca în perioada analizată, au fost identificate 44 specii aparținând la 8 subfamilii și 25 de genuri.

Lista speciilor identificate:

Subfamilia Criocerinae Latreille, 1807

Crioceris asparagi, Linnaeus, 1758

Oulema gallaeciana Heyden, 1870

Subfamilia Clytrinae Kirby, 1837

Coptocephala unifasciata Scopoli, 1763

Labidostomis humeralis Schneider, 1792

Subfamilia Cryptocephalinae Gyllenhal, 1813

Cryptocephalus (Cryptocephalus) janthinus Germal, 1842

Cryptocephalus (Cryptocephalus) vittatus Fabricius, 1775

Cryptocephalus (Cryptocephalus) frenatus Laicharting, 1781

Cryptocephalus (Cryptocephalus) moraei Linnaeus, 1758

Cryptocephalus (Burlinius) bilineatus Linnaeus, 1758 și ab. *gesttelensis* Csiki și ab. *ujhelyi* Csiki.

Subfamilia Eumolpinae Thomson, 1859

Eumolpus asclepiadeus Pallas, 1776

Subfamilia Chrysomelinae Latreille, 1802

Lepinotarsa decemlineata Say, 1824 – ab. *mediosignata* Pic

Chrysolina (Chalcoidea) marginata Linnaeus, 1758

Chrysolina (Chrysomorpha) cerealis Linnaeus, 1758 – ab. *luxurians* Olivier

Chrysolina (Sphaeromela) varians Schaller, 1783 – ab. *pratensis* Weise și ab. *violetta* Bech

Chrysolina (Anopachys) aurichalcea Mannerheim, 1825 subsp. *problematica* Kaszab, 1962

Chrysolina (Colaphodes) haemoptera Linnaeus, 1758

Gastrophysa (Gastrophysa) viridula Degeer, 1775

Plagioderma versicolora Laicharting, 1781

Chrysomela (Stickerus) lapponica Linnaeus, 1758 – ab. *bulgharensis* Fabricius

Subfamilia Galerucinae Latreille, 1802

Galerucella (Neogalerucella) pusilla Duftschmid, 1825

Xanthogaleruca luteola Muller, 1766

Galeruca (Emarhopa) rufa Germar, 1824

Luperus xanthopoda Schrank, 1781

Subfamilia Alticinae Kutschera, 1859

Phyllotreta diademata Foudras, 1860

Phyllotreta armoraciae Koch, 1803

Phyllotreta scheuchi Heikertinger, 1941

Aphthona cyparissiae Koch, 1803

Crepidodera aurea Geoffroy, 1758 – ab. *purpurascens* Pic și ab. *laeta* Weise

Crepidodera lamina Bedel, 1901 – ab. *cuprea* Weise și ab. *sapphirina* Weise

Neocrepidodera transversa Marsham, 1802

Chaetocnema (Chaetocnema) hortensis Geoffroy, 1785

Chaetocnema (Thanoma) orientalis Bauduer, 1874

Sphaeroderma rubidium Graells, 1858

Psylliodes (Psylliodes) chrysocephalus Linnaeus, 1758 – ab. *erythrocephalus* Linnaeus

Longitarsus (Longitarsus) echii Koch, 1803

Longitarsus (Longitarsus) melanocephalus De Geer, 1775

Longitarsus (Longitarsus) nigrofasciatus Goze, 1777

Longitarsus (Longitarsus) luridus Scopoli, 1763

Longitarsus (Longitarsus) minusculus Foudras, 1860

Longitarsus (Longitarsus) longipennis Kutschera, 1863

Longitarsus (Longitarsus) symphiti Heikertinger, 1912

Longitarsus (Longitarsus) pallidicornis Kutschera, 1863

Subfamilia Cassidinae Gyllenhal, 1813

Hypocassida subferruginea Schrank, 1776

Cassida (Cassida) seladonia Gyllenhal, 1827

Subfamilia dominantă este Alticinae (20 specii, 8 genuri) urmată de Chrysomelinae (4 genuri, 9 specii), Chrysocephalinae (1 gen, 5 specii), Galerucinae (4 genuri, 4 specii),

Criocerinae (2 genuri, 2 specii) Clytrinae (2 genuri, 2 specii) și Cassidinae (2 genuri, 2 specii).

Unele specii sunt dăunătoare agriculturii și silviculturii: *Criocercis asparagi* L, *Leptinotarsa decemlineata* Say, *Xanthogaleruca luteola* Mull; speciile genului *Phyllotreta* Chevrolat ,1837.

Din punct de vedere zoogeographic se remarcă diferite specii: eurosiberiene – 12 (27,27%), europene – 12 (27,27%), euroasiatice – 12 (27,27%), centraleuropene – 4 (9,09%), palearticte – 2 (4,54%) și holarctice – 2 (4,54%).

Din punct de vedere nutrițional, speciile dominante sunt: oligofage - 32 (72,72%), urmate de monofage - 8 (18,18%) și polifage– 4 (9,09%).

S-au obținut date despre ecologia unor crisomelide.

Astfel, *Leptinotarsa decemlineata* Say are a treia generație în zonă. Am observat ouă depuse pe frunze (16.09.2011) apoi larve și adulți. Mulți indivizi de *Longitarsus* (*Longitarsus*) *longipennis* Kutch. au fost observați hrănindu-se cu frunze de mohor (familia *Poaceae*) și nu cu volbură (familia *Convulvulaceae*), planta sa gazdă (8.09.2012, pe pășune).

Această situație poate fi explicată prin seceta excesivă, prelungită (trei luni și jumătate), pășunea fiind realmente uscată, “pârjolită” și gândacii nu au mai găsit hrana lor. Deci, mohorul devine plantă gazdă secundară pentru această specie de gândac.

Aberanta cromatică mediosignata Pic a speciei *Leptinotarsa decemlineata* Say este menționată pentru prima dată în fauna județului Bihor și probabil la nivel național.

Concluzii

În perioada 2007-2012 în zona Tinca au fost colectate 44 de noi specii de crisomelide aparținând la 8 subfamilii.

Leptinotarsa decemlineata Say are a treia generație în zonă și aberanta cromatică mediosignata Pic este menționată pentru prima dată în fauna județului Bihor și probabil la nivel național.

S-a descoperit o plantă gazdă secundară pentru specia *Longitarsus longipennis* Kutch: mohorul.

Bibliografie

- ILIE A. L. 2003. La faune des chrysomelides (Coleoptera, Chrysomelidae) de la zone Tinca – Departement Bihor (I). Muzeul Olteniei Craiova. Oltenia. Studii și comunicări. Științele Naturii. **19**: 149-151, Craiova.
- ILIE A. L. 2006. Fauna de crisomelide (Coleoptera: Chrysomelidae) din zona Tinca – județul Bihor (II). Muzeul Olteniei Craiova. Oltenia. Studii și comunicări. Științele naturii. **22**: 201-202, Craiova.
- WARCHALONSKI A. 2003. Chrysomelidae. The leaf-beetles of Europe and the Mediterranean area. Natura Optima dux Foundation, Warszawa.

LORENA COSMA ILIE,

Batăr School, Bihor county,
str.Nicolae Jiga nr.8 ,Tinca